

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Langkilde var selv inde på med hans egne ord på et tidligere tidspunkt, at Svanen var syg. Jeg vil da sige, hvis vi skal blive i det billedsprog, at det er en meget let forkølelse i forhold til den livstruende sygdom, som EU-Blomsten er udsat for. Og det åbner igen for, at hr. Langkilde bliver nødt til at tænke lidt mere konstruktivt på, hvad vi så gør, når vi ikke kan komme igennem med det.

Til gengæld skal jeg medgive, at der kan være en vanskelighed id, at man udvikler et sæt af kriterier i en svaneordning, hvis de så er meget forskellige fra nogle, der måtte komme i en EU-ordning. Det er klart, at det kan medføre noget besværlig omstilling for nogle virksomheder, der er omfattet af det.

Derfor skal vi selvfølgelig også tilstræbe, når vi gør nogle erfaringer på svaneområdet, at få udarbejdet så gode kriterier, at vi står meget stærkt i argumentationen, hvis EU-Blomsten begynder at blomstre – sådan at vi kan præge kriterierne i de andre lande og sørge for, at de virksomheder, som har tilmeldt sig Svanen, får en fordel af at have bevæget sig først. Det er jo velkendt i almindelig erhvervsøkonomi, at den virksomhed, som laver den nødvendige omstilling først, også er den, der tjener på markedet.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Det var det sidste, hr. Jespersen sagde, der kalder mig på scenen.

Desværre forholder det sig ikke sådan. Det viser sig alt for mange gange, at de virksomheder, der tager udviklingsomkostningerne, ikke er dem, der scorer kassen. Det gør de, der har siddet og ventet på, at de andre tog slæbet. De kommer ind og siger: Nu har I taget alle problemerne, så drager vi nytten af det. Det har jeg set mange gange tidligere i min tilværelse; så retfærdigt, som hr. Jespersen gerne vil have, er det ikke. Og derfor skal vi selvfølgelig heller ikke lokke nogle af dem, der er foregangsmænd, ud i sumpen.

Så kan vi diskutere, hvor syg Svanen er, men den bruger i al fald for meget energi i øjeblikket.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Mens EU's miljømærke Blomsten stadig kun er i knop, så har det nordiske miljømærke udviklet sig fra en grim ælling til en næsten smuk svane.

I Det Radikale Venstre er vi af den opfattelse, at vi skal gøre det, vi kan, for at sikre den samme udvikling for EU-mærket, først og fremmest fordi det europæiske marked er langt større end det nordiske. Mens vi således venter på Blomsten, er der efter vor opfattelse al mulig grund til at satse på Svanen og dermed det nordiske samarbejde. Den udvikling er allerede i gang. På det danske marked findes der i dag omkring 200 produkter med svanemærket og i hele Norden ca. 1.000 produkter.

Man kan så spørge, hvad det overhovedet nytter med alle de forskellige mærker, varedeklorationer osv. Bidrager det ikke bare til miljøstress hos forbrugerne? Jo, det kan godt være tilfældet, men er det så ikke bedre, at vi bliver stressede, end at vi handler i blinde?

50 pct. af danskerne fortæller, at de har interesse i selv at gøre noget for miljøet. Mange undersøgelser viser imidlertid, at det er vanskeligt for de lysegrønne at finde ud af, hvad det vil sige at handle miljørigtigt.

På det punkt hjælper det selvfølgelig, hvis myndighederne påtager sig et ansvar for at udvikle kriterier for et mærke, som fortæller forbrugerne, ikke at de nu har alt på det tørre, hvis de køber dette eller hint produkt, men at det svanemærkede produkt er det mindst ringe målt i miljømæssige termer.

Det danske Ø-mærke er i sig selv et godt bevis på, at forbrugerne er glade for mærker, hvis lødighed myndighederne kan bekræfte. Hertil kommer, at den økonomiske teori jo gang på gang understreger, at forudsætningen for det optimale marked er, at der er fuld information, at markedet med andre ord er gennemsigtigt for efterspørgerne, og at de ved, hvad det er, de kan købe. Både Adam Smith og Keynes betoner, at en afgørende barriere i forhold til den ellers så oplagte sammenhæng mellem behovsmaksimering og frie markeds kræfter er, at det er uhyre vanskeligt for forbrugerne at få fuld information, at der altså er en tendens til, at man køber katten i sækken på grund af manglende viden.

I den sammenhæng hjælper det selvfølgelig med ordentlige uddannelsesmuligheder, ordentlige varedeklorationer og også mærker. Og hvad angår både De Konservatives og Venstres kritik af mærkningen, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at den er stik imod i alt fald Venstres egne ideologiske forudsætninger, nemlig at give markeds kræfterne optimale vilkår.